

Maatregelen coronavirus – bijgewerkt 16 maart 2020

Maandag **16 maart 2020**

Dit bericht is geactualiseerd op 16 maart 2020

Op zondag 15 maart 2020 heeft het kabinet vergaande maatregelen aangekondigd om de verspreiding van het coronavirus zo goed mogelijk te beperken. Deze maatregelen hebben een grote impact op de maatschappij en we snappen dat dit ook de nodige gevolgen heeft voor de leden van VPTZ Nederland.

Er is nog veel onzekerheid over de verdere ontwikkelingen en mogelijke gevolgen. Helaas kunnen wij die niet wegnemen, maar wij houden de ontwikkelingen natuurlijk nauw in de gaten. Op aanvullende vragen, dilemma's of knelpunten die bij ons binnenkomen proberen we een zo goed mogelijk antwoord te geven. Daarnaast zullen we goede voorbeelden, tips en andere ontwikkelingen bij onze leden zo goed en actief mogelijk volgen en hier publiceren.

Hebben vrijwilligers ook zorgplicht?

Nee, vrijwilligers hebben geen zorgplicht.

Vrijwilligers zijn dus vrij om af te zien van ondersteuning van een cliënt als ze zich daar niet prettig bij voelen. Ook VPTZ-organisaties kunnen zelf beslissen geen vrijwilligers meer in te zetten, indien dat vanuit hun verantwoordelijkheid naar de vrijwilligers nodig is.

Kunnen vrijwilligers nog ingezet worden in het hospice of in de thuissituatie?

Het RIVM heeft richtlijnen opgesteld voor medewerkers in ziekenhuizen en verpleeghuizen. Deze richtlijnen kunnen ook voor vrijwilligers in acht genomen worden.

Vrijwilligers zonder gezondheidsklachten kunnen ingezet worden bij cliënten.

Vrijwilligers zonder gezondheidsklachten kunnen volgens de richtlijnen van het RIVM ingezet worden. Dit geldt voor de vrijwilligers in het hospice en voor vrijwilligers thuis. Hierbij geldt dat het raadzaam is om in alle gevallen het gesprek open te houden. Stellen de cliënten en mantelzorgers in de thuissituatie de inzet van de vrijwilligers nog op prijs? Voelen alle vrijwilligers zich er goed bij om ingezet te worden in deze periode? Wij

kunnen hier als landelijk bureau geen regels voor opleggen, maar adviseren u om hier als individuele organisatie keuzes in te maken.

Een tekort aan vrijwilligers dreigt, wat moet ik nu doen?

Als er een tekort aan vrijwilligers is, komt de goede zorg aan cliënten onder druk. Er zijn organisaties die tegen deze grens aanlopen, met name in hospices. Een aantal maatregelen uit de praktijk die genomen worden of kunnen worden:

- Een hospice heeft besloten de deuren te sluiten. Gezien het aantal vrijwilligers dat nog beschikbaar was, was een andere beslissing niet verantwoord. De cliënt die in het hospice aanwezig was, is verplaatst naar een hospice in de omgeving. Vrijwilligers die nog wel ingezet willen worden gaan mee naar dat hospice.
- Coördinatoren van hospices gaan nog wel op intake, maar kijken kritischer of ondersteuning thuis ook tot de mogelijkheden behoort.
- Hospices hebben een opnamestop ingesteld.
- Cliënten uit het ziekenhuis worden niet meer opgenomen waarbij de gedachte is dat deze al goede zorg ontvangen. Dit zal wel per situatie bekeken worden.
- Vrijwilligers die dat willen kunnen extra diensten draaien.
- Een thuisorganisatie heeft besloten geen nieuwe cliënten te ondersteunen. Mede gezien de leeftijd van de vrijwilligers vonden zij het niet meer verantwoord deze in zetten. Al bestaande ondersteuningstrajecten worden wel afgemaakt, mits vrijwilliger en cliënt dat zelf willen en er geen gezondheidsklachten zijn die duiden op Corona.
- Er zijn ook thuisorganisaties die doorgaan met inzetten met de vrijwilligers die dat willen. Er wordt per situatie gekeken wat mogelijk en haalbaar is.

Uit het bovenstaande blijkt ook dat er niet een maatregel is die voor iedereen geldt. Het is belangrijk om ook hier het gesprek open te houden en afhankelijk van de situatie beslissingen te nemen.

Wat moet ik doen als ik Corona-besmetting vermoed in het hospice (bij cliënt of vrijwilliger)?

Deze specifieke vraag hebben we voorgelegd aan het RIVM. Op het moment dat er een vermoeden bestaat moet contact opgenomen worden met de huisarts van de cliënt. Bij vermoedelijke besmetting van een vrijwilliger kan contact gezocht worden met haar/zijn huisarts of met de plaatselijke GGD. De huisartsen staan in nauw contact met de GGD en zullen op dat moment bepalen welke maatregelen nodig zijn. Het RIVM geeft aan dat verdere richtlijnen op dit moment (nog) niet zijn te geven. Er heeft nog geen besmetting plaatsgevonden in een hospice.

Wat moet ik doen als ik twijfels heb over de opname/ondersteuning van een cliënt? Mocht u twijfels hebben over de opname of ondersteuning thuis van een specifieke cliënt, overleg dan in eerste instantie met de huisarts en thuiszorg. Daarnaast is er een landelijk informatienummer beschikbaar voor vragen van burgers: 0800-1351.

Bezoek in het hospice

Ook bij twijfels over het bezoek in het hospice adviseren wij om in overleg te treden met de betrokken familie en beroepskrachten. We begrijpen dat het ingewikkeld is om bezoek te weigeren bij mensen in de laatste levensfase. Mocht iemand met milde klachten toch een bezoek willen brengen dan adviseren wij om dit af te stemmen met de huisarts en/of de thuiszorgorganisatie. VPTZ Nederland kan hier geen algemeen geldende regel voor opstellen omdat dit per situatie erg kan verschillen.

Welke aanvullende maatregelen kunnen we nog nemen in het hospice?

- Er zijn hospices die de volgende aanvullende maatregelen hebben genomen:
  - Naasten moeten zelf koffie zetten en eten meenemen
  - Cliënt en naasten wordt verzocht zoveel mogelijk op de eigen kamer te blijven.

Belangrijk is dat dit goed gecommuniceerd wordt naar cliënten en naasten. Over het algemeen blijkt dat hier voldoende begrip voor is.

Ook eerder afgegeven maatregelen blijven gelden:

- Iedereen in Nederland: blijf thuis bij klachten neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts. Mijd sociaal contact. Bel pas met huisarts als klachten verergeren.
- Publiek locaties zoals musea, concertzalen, theaters, sportclubs en sportwedstrijden zijn gesloten tot 6 april a.s.
- Mensen in heel Nederland wordt opgeroepen zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden.
- Voor kwetsbare personen geldt: (ouderen en personen met verminderde weerstand) vermijd grote gezelschappen en openbaar vervoer. In het algemeen wordt mensen dringend verzocht om bezoek aan kwetsbare personen te beperken.
- Voor zorgpersoneel en personeel in vitale processen: er wordt veel van u gevraagd. Blijf pas thuis als u klachten hebt en koorts. Overleg zo nodig met uw werkgever. En ook: reis niet naar het buitenland.

Daarnaast blijft het belangrijk goede hygiënemaatregelen te nemen. Goede hygiëne draagt bij aan het voorkomen van besmetting.

- Was je handen regelmatig
- Hoest en nies in de binnenkant van de elleboog
- Gebruik papieren zakdoekjes
- Schud geen handen

Ontwikkelingen

We realiseren ons dat er op dit moment veel onzekerheid is over verdere ontwikkelingen en mogelijke gevolgen. Helaas kunnen wij die niet wegnemen, maar wij houden de ontwikkelingen natuurlijk nauw in de gaten. Mocht u aanvullende vragen, dilemma's knelpunten of tips hebben dan horen we die natuurlijk graag. Wij proberen daar een zo goed mogelijk antwoord op te geven en kunnen dat delen met de andere leden van de vereniging.

Informatie RIVM

Het RIVM heeft de meest actuele informatie op hun website staan. U vindt hier regelmatig updates, veelgestelde vragen en informatiefilmpjes.

www.rivm.nl

Actualiseren informatie

VPTZ Nederland volgt alle ontwikkelingen op de voet. Als er veranderingen zijn in de adviezen van het RIVM of als vragen van leden aanleiding geven voor nieuwe informatie, dan passen wij dit bericht aan.